

02/2013

ELÄKETURVAKESKUKSEN TILASTORAPORTEJA

Tilastoraportti vuoden 2011 kustannustenjaosta

Anastassia Rinas ja Sari Toro

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin: 029 411 20

Sähköposti: etunimi.sukunimi@etk.fi

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Telefon: 029 411 20

E-post: förnamn.efternamn@etk.fi

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 ELÄKETURVAKESKUS, FINLAND

Telephone +358 29 411 20

E-mail: firstname.surname@etk.fi

Erweko Painotuote Oy

Helsinki 2013

ISSN-L 1459-3823

ISSN 1459-3823 (painettu)

ISSN 1798-7466 (verkkojulkaisu)

ABSTRAKTI

Suomen työeläkejärjestelmän hajautetun organisaation, työeläkkeiden osittaisen rahastoinnin ja viimeisen laitoksen periaatteen vuoksi eläkelaitosten välillä tarvitaan kustannustenjakoa ja toisten puolesta maksettujen eläkeosien selvittelyä.

TyEL- ja MEL-eläkkeet rahastoidaan osittain. TyEL- tai MEL-eläkelaitos vastaa siitä eläkkeen osasta, joka on rahastoitu kyseisessä eläkelaitoksessa. Loput näistä eläkkeistä kustannetaan yhteisesti TyEL- ja MEL-eläkelaitosten kesken. YEL- ja MYEL-eläkkeitä ei rahastoida. YEL-eläkelaitokset kustantavat YEL-eläkkeet yhteisesti ja Maatalousyrittäjien eläkelaitos kustantaa MYEL-eläkkeet. Lisäksi valtio on mukana YEL-, MYEL- ja MEL-eläkkeiden rahoittamisessa. Julkisen sektorin eläkelakien mukaisista eläkkeistä vastaa kunkin lain osalta kyseisen lain mukaista eläketurvaa vakuuttava eläkelaitos.

Eläkkeet maksetaan viimeisen eläkelaitoksen periaatteen mukaisesti eli se eläkelaitos, jossa eläkkeensaaja on ollut viimeiseksi vakuutettuna ennen eläkkeen alkamista, maksaa eläkkeensaajan koko eläkkeen.

Eläketurvakeskuksessa tehdään vuosittain eläkkeiden kustannustenjakoa eläkelaitosten kesken. Eläketurvakeskuksen kautta kulki vuoden 2011 eläkkeiden kustannustenjaon vuoksi noin 1,8 miljardia euroa.

LUKIJALLE

Tässä julkaisussa esitetään kustannustenjaon periaatteet sekä vuoden 2011 kustannustenjaon tilastolukuja ja aikasarjoja. Julkaisussa on myös tietoa kustannustenjaon kertoimista ja kustannustenjakoa koskevista lakipykälistä, perusteista ja ohjeista. Tilastotaulukoissa on tietoa mm. maksetuista eläkkeistä ja kustannustenjaon kautta kulkeneista rahavirroista sekä kustannustenjaon ennakoiden vertailua toteutuneisiin tietoihin.

Tilastoraportti julkaistaan vuosittain. Vuotta 2011 koskevaan tilastoraporttiin on lisätty palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjakoon, VEKL-etuuksien selvittelyyn ja Työttömyysvakuutusrahaston maksuun liittyviä kuvioita. Lisäksi TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyn ennakoiden osuvuutta on tarkasteltu aiempaa enemmän. Eläkelaitosten osallistuminen eri kustannustenjakoselvittelyihin esitetään taulukon muodossa.

Tämän julkaisun sisällöstä vastaavat Anastassia Rinas ja Sari Toro, joille julkaisun sisältöä koskevat kyselyt ja ehdotukset pyydetään osoittamaan.

Helsingissä helmikuussa 2013
Eläketurvakeskus

SISÄLTÖ

Abstrakti	3
Lukijalle	4
1 Yleistä	9
2 Eläkkeiden kustannustenjako	11
2.1. TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittely.....	11
2.2. YEL-eläkkeiden kustannustenjako.....	13
2.3. Palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkeosien kustannustenjako.....	13
2.4. TVR-maksun jako.....	14
2.5. VEKL-etuuksien selvittely	14
2.6. ETK:n kustannusosuuksien selvittely.....	14
2.7. EY-siirtomäärät.....	15
2.8. Siirtymämaksu	15
3 Kustannustenjaon tarkistuserä ja ennakoiden tarkentaminen	16
4 Taulukoissa käytetyt merkinnät	17
Liitteet	18

LIITTEET

Liite 1

TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittely

- Taulukko 1.1. Maksetut TyEL-, TEL-L- ja MEL-eläkkeet sekä näiden eläkkeiden rahoituksen ja TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyn perusteena olevat suuret vuonna 2011
- Taulukko 1.2. TyEL-, TEL-L- ja MEL-eläkkeiden kustannustenjakoa vuonna 2011
- Taulukko 1.3. TyEL-, MEL-, MYEL-, MYEL-L-, VaEL-, KuEL-, KiEL- ja KelaL-eläkeosien selvittely (VILMA-eläkeselvittely) vuonna 2011
- Taulukko 1.4. TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittely vuonna 2011

Liite 2

TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyn ennakoiden vertailua toteutuneisiin tietoihin

- Kuvio 2.1. Eläkelaitosten tarkennettuja ennakoita varten antamien lähtösuureiden pohjalta lasketun kustannustenjaon hyvityksen poikkeama lopullisesta kustannustenjaon hyvityksestä suhteessa palkkasummaan vuonna 2011
- Kuvio 2.2. Eläkelaitosten tarkennettuja ennakoita varten antamien lähtösuureiden pohjalta lasketun kustannustenjaon maksun poikkeama lopullisesta kustannustenjaon maksusta suhteessa palkkasummaan vuonna 2011
- Kuvio 2.3. Tarkistuserä vuodelta 2011, jos ennakoita ei olisi tarkennettu ja tehty tarkennus huomioon ottaen
- Kuvio 2.4. Tarkistuserä vuosilta 2006–2011, jos ennakoita ei olisi tarkennettu ja tehty tarkennus huomioon ottaen
- Kuvio 2.5. Vuosien 2006–2011 TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyissä niiden eläkelaitosten lukumäärät, joiden osalta ennakoiden tarkennus pienensi tarkistuserää, ei vaikuttanut tarkistuserän määrään tai kasvatti tarkistuserän määrää
- Kuvio 2.6. Vuosien 2006–2011 ennakoiden tarkentamisen euromääräinen vaikutus eläkelaitosten tarkistuseriin

Liite 3

YEL-eläkkeiden kustannustenjakoa

- Taulukko 3.1. YEL-eläkkeiden kustannustenjaon lopullinen selvittely vuonna 2011

Liite 4

Palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkeosien kustannustenjakoa

- Taulukko 4.1. Palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaon lopullinen selvittely vuonna 2011
- Kuvio 4.1. Maksetut palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet eläkelajeittain vuonna 2011

Liite 5

TVR-maksun hyvityksen jako

- Taulukko 5.1. TVR-maksun hyvityksen lopullinen selvittely vuonna 2011

Liite 6

Kustannustenjakojärjestelmän määrällinen kehitys

- Taulukko 6.1. TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittely
- Taulukko 6.2. YEL-eläkkeiden kustannustenjakoa

Kustannustenjaon määrällinen kehitys kuvioina

- Kuvio 6.1. Maksetut TyEL- ja MEL-eläkkeet (sis. MEL-ylitteen) sekä yhteisesti kustannettavat TyEL- ja MEL-eläkkeet vuosina 2001–2011 per 1.7.v.
- Kuvio 6.2. Toisten puolesta maksetut eläkkeet vuosina 2001–2011 per 1.7.v.
- Kuvio 6.3. YEL:n mukainen eläkemeno ja YEL:n valtion osuus vuosina 1990–2011 per 1.7.v.
- Kuvio 6.4. YEL:n avoimet eli maksamatta olevat maksut osuutena vakuutusmaksutulosta vuosina 1991–2011 per 1.7.v.
- Kuvio 6.5. Palkattomien aikojen perusteella karttuneet maksetut eläkeosat vuosina 2006–2011 per 1.7.v.
- Kuvio 6.6. VEKL:n mukaan karttuneet maksetut etuudet vuosina 2006–2011 per 1.7.v.
- Kuvio 6.7. TVR-maksu vuosina 1990–2011 per 1.7.v.

Liite 7

Eläkemeno ja palkka-/työtulosumma vuonna 2011, yksityinen ja julkinen sektori

Liite 8

Eläkelaitosten osallistuminen vuotta 2011 koskeviin kustannustenjakoihin

Liite 9

Kustannustenjaon kertoimet ja niiden kuvaukset

Kustannustenjaon q-kertoimet

ETK:n kustannuskertoimet ja luottovakuutuskertoimet

Vanhuuseläkkeiden rahastoitujen osien korotuserroin

Liite 10

Kustannustenjaon säädökset, perusteet ja ohjeistus

Liite 11

Lyhenteitä

1 Yleistä

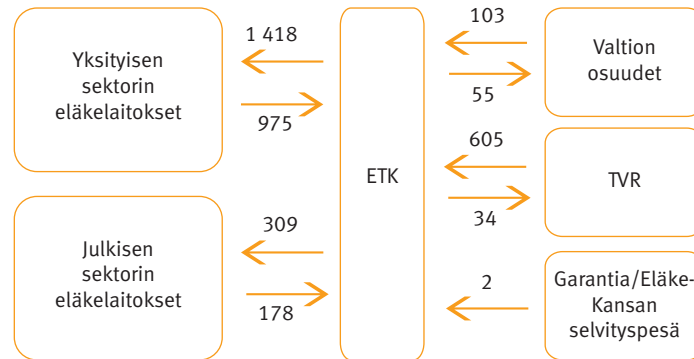
Yksityisen sektorin palkansaajien eläkelakien (TyEL ja MEL) mukaiset eläkkeet rahastoidaan osittain. Jako rahastoituu ja yhteisesti kustannettavaan osaan (eli tasausosaan) tehdään kunkin yksittäisen eläkkeen tasolla. TyEL-eläkelaitos tai Merimieseläkekassa vastaa siitä eläkkeen osasta, joka on rahastoitu kyseisessä eläkelaitoksessa. Eläkkeiden tasausosa kustannetaan yhteisesti TyEL-eläkelaitosten ja Merimieseläkekassan kesken. YEL-eläkelaitokset kustantavat yhteisesti YEL-eläkkeet ja lisäksi valtio kustantaa YEL-eläkkeistä sen osan, johon YEL-vakuutusmaksut eivät riitä. Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela) kustantaa yhdessä valtion kanssa MYEL-eläkkeet. Valtio osallistuu myös MEL-eläkkeiden kustantamiseen kolmanneksella MEL-eläkemenosta. Kukin julkisen sektorin eläkelaitos vastaa oman lakinsa mukaisten eläkkeiden kustantamisesta.

Eläketurvakeskus (ETK) jakaa vuosittain yhteisesti kustannettavien eläkkeiden kustannukset eläkelaitosten kesken ja tekee viimeisen eläkelaitoksen periaatteesta (VILMA-periaate) johtuvan eläkeselvittelyn. VILMA-periaatteen mukaan eläkelaitos, jossa eläkkeensaaja on ollut viimeiseksi vakuutettuna ennen eläkkeen alkamista, maksaa eläkkeensaajan koko eläkkeen. ETK:n tekemiä kustannustenjakoja ovat

- TyEL-, TEL-L- ja MEL-eläkkeiden kustannustenjako ja VILMA-periaatteesta johtuva toisten eläkelaitosten puolesta maksettujen TyEL-, MEL-, MYEL-, MYEL-L-, VaEL, KuEL-, KiEL- ja KelaL-eläke-erien selvittely (TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittely)
- YEL-eläkkeiden kustannustenjako
- Työttömyysvakuutusrahaston maksun (TVR-maksu) jako
- ETK:n kustannusosuuksien selvittely
- palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkeosien kustannustenjako (palkattomien aikojen kustannustenjako) ja
- lain valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta (VEKL) mukaisten etuuksien selvittely.

Kuvio 1.

Vuoden 2011 kustannustenjakovarojen kierto. ETK:n kautta kulki vuoden 2011 kustannustenjaon vuoksi noin 1,8 miljardia euroa. Luvut sisältävät vuonna 2011 tilitetyt ennakoerät sekä vuonna 2012 tilitetyt vuoden 2011 kustannustenjakoihin liittyvät tarkistuserät. Luvut ovat miljoonia euroja 30.11.2012 tasossa.

Lisäksi ETK huolehtii yhdyslaitoksena Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen (EY) eläkejärjestelmän välisestä EY-virkamiesten eläkeoikeuksien siirrosta.

Yksityisen ja julkisen sektorin eläkemenosta sekä palkka- ja työtulosummista on taulukko liitteessä 7. Eläkelaitosten osallistuminen vuotta 2011 koskeviin eri kustannustenjakoselvittelyihin on esitetty liitteessä 8. Kustannustenjaon kertoimia on liitteessä 9, säädökset, perusteet ja ohjeistus on listattu liitteessä 10. Lyhenteistä on luettelo liitteessä 11.

2 Eläkkeiden kustannustenjako

Eläkelaitoksen osuutta tietyistä kustannustenjaosta kutsutaan kustannustenjaon lopulliseksi eräksi. Lopullinen erä lasketaan eläkelaitoksen hyvityksen ja maksun erotuksena ja se voi olla eläkelaitokselle saatavaa tai maksua. Koska kustannustenjaon selvittelyissä liikkuvat rahamäärät ovat suuria, kustannuksia selvitetään vuosittain etukäteen kuukausittain maksettavien kustannustenjaon ennakoiden avulla. Jos eläkelaitoksella arvioidaan olevan maksettavaa kustannustenjakoon, eläkelaitos maksaa ennakoita ETK:lle ja jos eläkelaitoksella arvioidaan olevan saatavaa kustannustenjaosta, ETK maksaa ennakoita eläkelaitokselle. Maksavat eläkelaitokset tilittävät ennakot ETK:lle kaksi pankkipäivää ennen kuin ETK maksaa ennakot saaville eläkelaitoksille. Jos eläkelaitoksen arvioitu saatava tai maksu jää alle 20 000 euron, eläkelaitokselle ei määrätä kustannustenjaon ennakoita. ETK-kustannusosuusennakoiden määräämisen rajamäärä on 1 200 euroa. TVR-maksun ennakoissa ei ole rajamäärää. VEKL-etuuksien selvittelyssä ei toistaiseksi ole ennakoita, koska selvittelyn rahamäärät ovat vielä pieniä.

Kustannusten lopullinen selvittely tehdään kustannustenjakovuotta seuraavan vuoden lokakuun loppuun mennessä. Tällöin lasketaan lopullisen erän ja ennakoiden erotus, tarkistuserä. Jos eläkelaitoksen lopullinen erä on pienempi kuin mitä eläkelaitos on ennakoina maksanut tai saanut, tarkistuserä on negatiivinen ja eläkelaitos maksaa sen ETK:lle. Jos eläkelaitoksen lopullinen erä on suurempi kuin mitä eläkelaitos on ennakoina maksanut tai saanut, tarkistuserä on positiivinen ja ETK maksaa sen eläkelaitokselle. Samoin kuin ennakoissa myös tarkistuserän osalta maksavat eläkelaitokset maksavat erän ETK:lle kaksi pankkipäivää ennen kuin ETK maksaa erän saaville eläkelaitoksille.

Eläkelaitokset ilmoittavat ETK:lle tiedot eri kustannustenjakojen varten ja ne tarkistetaan ETK:ssa. ETK antaa eläkelaitoksille päätökset kustannustenjakojen suorituksista.

Tarkempaa tietoa kustannustenjaosta on koottu Työeläkkeiden kustannustenjako -käsikirjaan.

2.1 TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittely

TyEL:n, MEL:n, TEL-lisäeläketurvan (TEL-L) ja TEL:n mukaisen työnantajavakuutuksen mukaan karttuneet eläkkeet jakautuvat rahastoituuksiin ja yhteisesti kustannettavaan osaan. Jäljempänä lyhenteellä TEL-L viitataan sekä TEL-lisäeläketurvaan että TEL:n mukaiseen työnantajavakuutukseen. Yhteisesti kustannettava osa on rahastoidun osan ylittävä osa eläkkeestä. Vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeissä voi olla rahastoitua osaa, perhe- ja osa-aika-eläkkeet ovat kokonaan yhteisesti kustannettavia. Vanhuuseläkettä rahastoidaan etukäteen työsuhteen aikana. MEL-eläkkeestä otetaan huomioon rahastoitua ja yhteisesti kustannettavaa osaa laskettaessa MEL-eläkkeen TyEL-eläketurvaa vastaava osa (MEL-eläkkeen vastuunjako-osa). MEL-eläkkeen TyEL-eläketurvan ylittävää osaa kutsutaan MEL-ylitteeksi. MEL-ylite on kokonaan Merimieseläkekassan (MEK) kustannettavaa.

Eläkkeen rahastoidusta osasta vastaava eläkelaitos on

- vanhuuseläkkeessä se eläkelaitos, jossa kyseiseen rahastoituu osaan liittyvä työsuhde on vakuutettu
- työkyvyttömyyseläkkeessä eläkkeensaajan eläketapahtumaa edeltävien kahden vuoden työsuhteet vakuuttaneet eläkelaitokset ja
- työttömyyseläkkeessä yleensä viimeinen eläkelaitos.

TyEL- ja MEL-eläkelaitokset vastaavat yhdessä eläkkeen yhteisesti kustannettavasta osasta. Lisäksi valtio osallistuu MEL-eläkkeiden kustantamiseen kolmanneksella MEL-eläkemenosta. Maksetut yhteisesti kustannettavat eläkkeet hyvitetään VILMA-periaatteessa mukana oleville eläkelaitoksille. Yhteisesti kustannettavien eläkkeiden kustannukset jaetaan TyEL- ja MEL-eläkelaitoksille vanhuuseläkkeiden osalta tasausmaksutulojen ja tasausvastuiden yhteismäärien suhteessa ja muiden yhteisesti kustannettavien eläkkeiden osalta eläkelaitoksissa vakuutettujen työansioden suhteessa.

TyEL-, TEL-L- ja MEL-eläkkeiden kustannustenjaon yhteydessä TyEL-eläkelaitoksille jaetaan Eläke-Kansan selvityspesästä realisoituvat erät ja Garantiasta palautuva luottovakuutuksen ylite. Nämä erät hyvitetään eläkelaitoksille ensin ennakkoerinä arvioitujen palkkasummien suhteessa ja jako korjataan lopullisen TyEL-, TEL-L- ja MEL-eläkkeiden kustannustenjaon yhteydessä toteutuneilla palkkasummilla.

Työeläkevakuutusyhtiö Eteran LEL-vakuutuskannalle on määritelty erityinen kuolevuusperuste. Mikäli kyseisen vakuutuskannan vuotuisen kuolevuuden yli- tai alijäämä on merkittävä, siirretään tämä erä TyEL-, TEL-L- ja MEL-eläkkeiden kustannustenjakoon joko kustannettavaksi tai saatavaksi.

VILMA-eläkeselvittelyssä selvitetään VILMA-periaatteesta johtuvien toisten puolesta maksettujen eläkeosien kustantaminen. Nämä eläkeosat ovat sellaisia, jotka jokin muu eläkelaitos kuin kyseisestä eläkeosasta vastuussa oleva eläkelaitos on maksanut eläkkeensaajalle. Eläkelaitos, joka on maksanut kyseisen eläkeosan, perii sen ETK:n kautta siltä eläkelaitokselta, joka on vastuussa kyseisestä eläkeosasta. Näitä eläkeosia ovat

- eläkkeen rahastoidut osat, jotka on maksanut jokin muu eläkelaitos kuin kyseessä olevasta rahastoidusta osasta vastaava eläkelaitos
- eläkkeen MEL-ylitteet, jotka on maksanut jokin muu eläkelaitos kuin MEK
- eläkkeen MYEL-eläkeosat, jotka on maksanut jokin muu eläkelaitos kuin Maatalousyrittäjien Eläkelaitos (Mela)
- eläkkeen VaEL-eläkeosat, jotka on maksanut jokin muu eläkelaitos kuin Keva Valtiokonttorin (VK) eläkkeiden osalta
- eläkkeen KuEL-eläkeosat, jotka on maksanut jokin muu eläkelaitos kuin Keva
- eläkkeen KiEL-eläkeosat, jotka on maksanut jokin muu eläkelaitos kuin Kirkon keskusrahasto (KKR) ja
- eläkkeen KelaL-eläkeosat, jotka on maksanut jokin muu eläkelaitos kuin Kansaneläkelaitos (Kela).

Eläkelaitoksen maksamien TyEL- ja MEL-vanhuuseläkkeiden sekä TEL-L:n mukaisten eläkkeiden selvittely tehdään siten, että eläkelaitos saa nämä maksamansa eläkkeet hyvityksenä, josta kuitenkin vähennetään kaikkien eläkelaitosten maksamat, tämän kyseisen eläkelaitoksen vastuulla olevat TyEL- ja MEL-vanhuuseläkkeiden sekä TEL-L:n mukaisten eläkkeiden rahastoidut osat.

TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyyn osallistuvat kaikki muut eläkelaitokset paitsi OPEK, SP ja Ahvenanmaan maakuntahallitus.

TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyyn liittyviä taulukoita on liitteessä 1 ja aikasarja eläkeselvittelyn vuosittaisesta kehittymisestä on liitteessä 6. Liitteessä 2 on TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyn ennakoiden vertailua toteutuneisiin tietoihin.

2.2 YEL-eläkkeiden kustannustenjako

Kaikki YEL:n mukaan karttuneet eläkkeet ovat YEL:n mukaista eläketurvaa vakuuttavien eläkelaitosten yhteisesti kustannettavia. YEL:n voimaanpanolain 29 §:n mukaisen lisäeläketurvan eläkkeet ovat kyseisen YEL-lisäeläketurvajakson vakuuttaneen YEL-eläkelaitoksen vastuulla. Eläkelaitoksen hyvityksenä YEL-kustannustenjaossa on sen maksamat YEL:n ja YEL-lisäeläketurvan mukaiset eläkkeet vähennettynä eläkelaitoksen omalla vastuulla olevilla YEL-lisäeläketurvan eläkkeillä. Hyvitys määrätään kaikille VILMA-periaatteessa mukana oleville eläkelaitoksille. Eläkkeiden kustannukset jaetaan YEL-eläkelaitosten vastuulle YEL-kustannustenjaon vakuutusmaksuvastuun ja YEL:n avoimien maksujen erotuksien suhteessa. Jos YEL-eläkelaitosten vakuutusmaksuvastuut eivät riitä YEL-eläkkeiden kustantamiseen, valtio kustantaa loput YEL-eläkkeistä. YEL-eläkkeiden kustannustenjakoon osallistuvat kaikki muut eläkelaitokset paitsi OPEK, SP ja Ahvenanmaan maakuntahallitus.

YEL-eläkkeiden kustannustenjakoon ja valtion osuuteen liittyviä lukuja on liitteessä 3 ja aikasarjoja liitteessä 6.

2.3 Palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkeosien kustannustenjako

Työeläkettä karttuu palkattomilta ajoilta (esimerkiksi työttömyyspäiväraha-, sairauspäiväraha- ja vanhempainraha-ajoilta) saatujen etuuksien perusteena olevista ansioista. Eläkelaitoksen hyvityksenä palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkkeiden kustannustenjaossa ovat eläkelaitoksen maksamat palkattomien aikojen perusteella karttuneet eläkkeet. Kustannukset jaetaan kaikkien eläkelaitosten kesken eläkelaitoksissa vakuutettujen työansioiden suhteessa. Palkattomien aikojen kustannustenjako tehtiin ensimmäistä kertaa vuodelta 2006.

Palkattomien aikojen kustannustenjakoon liittyviä lukuja on liitteessä 4 ja aikasarja liitteessä 6.

2.4 TVR-maksun jako

Työttömyysvakuutusrahasto (TVR) maksaa vuosittain ETK:lle maksun ansiosidonnaisilta työttömyys- ja koulutusajoilta sekä vuorotteluvapailta karttuvan eläketurvan kulujen peittämiseksi. ETK hyvittää saamansa varat eläkelaitoksille eläkelaitoksissa vakuutettujen työansioiden suhteessa. Ennen jakoa maksusta vähennetään ETK:n osuus. TVR-maksun jakoon osallistuvat TyEL-, MEL-, KuEL-, KiEL-, KelaL -eläkelaitokset sekä SP ja OPEK.

TVR-maksun jakoon liittyviä lukuja on liitteessä 5 ja aikasarja liitteessä 6.

TVR maksaa TVR-maksun niistä varoista, jotka ovat kertyneet työnantajien ja palkansaajien työttömyysvakuutusmaksuista. Koska yrittäjät ja maatalousyrittäjät eivät maksa lakisääteistä työttömyysvakuutusmaksua, TVR-maksua ei jaeta YEL- ja MYEL -työtulojen perusteella. Valtion virastot ja laitokset eivät maksa työnantajan työttömyysvakuutusmaksua, minkä vuoksi TVR maksaa erillisen palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun osuutta vastaavan maksun suoraan Valtion Eläkerahastolle (VER) ansiosidonnaisilta etuuspäiviltä karttuneiden eläke-etuuksien rahoittamiseksi.

2.5 VEKL-etuuksien selvittely

VEKL:n perusteella karttuneita etuuksia oli maksussa ensimmäistä kertaa vuonna 2006. Valtio korvaa kaikki VEKL:n perusteella maksetut etuudet eläkelaitoksille. Lisäksi valtio korvaa ETK:lle ja Kelalle ilmoitusliikenteestä sekä ETK:lle muusta VEKL:n hoidosta aiheutuneet hoitokulut.

Maksettuihin VEKL-etuuksiin liittyvä aikasarja on liitteessä 6.

2.6 ETK:n kustannusosuuksien selvittely

Yksityisen ja julkisen sektorin eläkelaitokset osallistuvat vakuuttamiensa työansioiden mukaisessa suhteessa ETK:n toiminnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseen. ETK:n kustannusosuuksia laskettaessa julkisen sektorin eläkelaitoksissa vakuutetuista työansioista otetaan huomioon kaksi kolmasosaa ja MEK:ssa sekä Melassa vakuutetuista työansioista yhdeksän kymmenesosaa. Eläkelaitokset kattavat sen osuuden, johon ETK:n saamat toimintokohtaiset palvelumaksut ja muut tuotot eivät riitä. Julkisen sektorin eläkelaitokset Ahvenanmaan maakuntahallitusta lukuun ottamatta ovat vuoden 2008 alusta lähtien maksaneet kustannusosuutta.

Vuoden 2011 eläkelaitosten kustannusosuuksina ETK:n kustannuksista kerättiin 43,9 miljoonaa euroa (per 1.7.2011). Yksityisen sektorin eläkelaitosten osuus oli 34,7 miljoonaa euroa, MEK:n ja Melan osuudet yhteensä 0,9 miljoonaa euroa sekä julkisen sektorin eläkelaitosten osuus 8,3 miljoonaa euroa.

2.7 EY-siirtomäärät

ETK toimii yhdyslaitoksena Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä, kun EY-virkamiesten eläkeoikeuksia siirretään EY:n eläkejärjestelmään. Yksityisen sektorin osalta viimeisen eläkelaitoksen suorittama siirtomäärä jaetaan yksityisen sektorin eläkelaitosten vastuulle kustannustenjaon yhteydessä. Julkisen sektorin EY-siirtomääriä ei selvitetä kustannustenjaon kautta vaan julkisen sektorin osalta eläkeoikeuden siirtoprosessi päättyy siirtomäärän tilitykseen ETK:een.

Vuonna 2011 Suomesta siirrettiin Euroopan yhteisöihin 27 virkamiehen eläkeoikeus. Virkamiehistä 26 henkilöllä oli yksityiseltä sektorilta ja 24 henkilöllä julkiselta sektorilta kertynyttä eläkeoikeutta. Eläkeoikeuksia siirrettiin yhteensä 2,1 miljoonaa euroa, josta yksityisen sektorin osuus oli 1,4 miljoonaa euroa.

2.8 Siirtymämaksu

Lakia siirtymämaksusta sovelletaan muutettaessa valtion virastoja, laitoksia ja liikelaitoksia osakeyhtiöiksi tai siirrettäessä niiden toimintaa jo olemassa oleville osakeyhtiöille. Tällöin uuden yhtiön vakuuttanut yksityisen sektorin eläkelaitos maksaa siirtymämaksua valtiolle kymmenen vuoden ajan. Maksun suuruus on 80 prosenttia siirtyneiden työntekijöiden ansiosta perittävstä vakuutusmaksun tasaosasta. Siirtymämaksua maksetaan kuitenkin vain sellaisissa tapauksissa, joissa samanaikaisesti siirtyvien henkilöiden lukumäärä on vähintään 200. Lisää tietoa siirtymämaksusta on Työeläkkeiden kustannustenjako -käsikirjassa.

Vuonna 2011 vain yhdellä eläkelaitoksella oli maksettavanaan siirtymämaksua.

3 Kustannustenjaon tarkistuserä ja ennakoiden tarkentaminen

Kustannustenjaossa vuosittain liikkuvat rahasummat ovat suuria, joten rahaliikenne on haluttu jakaa tasaisesti kyseiselle vuodelle. Tämän takia eläkelaitokset arvioivat ennakkoon kullekin vuodelle omat eläkemeno- ja maksusuurensa. Näiden arvioiden perusteella ETK:ssa lasketaan eläkelaitoksille arviot kyseisen vuoden kustannustenjakoeristä, joiden pohjalta kullekin eläkelaitokselle määritellään kuukausiennakot, jotka ovat joko saamista tai maksettavaa. Ennakoita tarkennetaan tarvittaessa vuoden aikana määrittelemällä edellä mainitulla menetelmällä ns. tarkennetut ennakot. Lopulliset tiedot vuoden v yhteisesti kustannettavista eläkemenoista saadaan vuonna v+1 ja tällöin lasketaan tarkistuserä, jolla tasataan lopullisen erän ja maksettujen ennakoiden erotus.

Koko järjestelmän tasolla kustannustenjaon ennakoiden onnistumista voidaan mitata esimerkiksi sillä, kuinka paljon rahaa liikkuu tarkistuserässä. Ihanteellisessa tilanteessa, jossa maksettavat ja saatavat ennakot olisi arvioitu täsmälleen oikein, tarkistuserää ei tarvittaisi lainkaan. Ennakoiden tarkentamisen vaikutuksia voidaan tutkia esimerkiksi selvittämällä, miten ennakoiden tarkentaminen on vaikuttanut yksittäisen eläkelaitoksen maksamiin kokonaisennakkomaksuihin. Tietoa vuoden 2011 TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyn ennakoiden onnistumisesta on liitteessä 2.

4 Taulukoissa käytetyt merkinnät

0 suure pyöristyy nolnaan
0,0
0,00

. tieto on loogisesti mahdoton

.. tietoa ei ole saatu tai se on salassapitosäännön alainen

- ei yhtään

LIITTEET

Liite 1

Taulukko 1.1.

Maksetut TyEL-, TEL-L- ja MEL-eläkkeet sekä näiden eläkkeiden rahoituksen ja TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyn perusteena olevat suureet vuonna 2011. (milj. euroa per 1.7.2011)

	Eläke- vakuutus- yhtiöt	Eläke- säätiöt	Eläke- kassat	TyEL-eläke- laitokset yhteensä	Merimies- eläkekassa	Maatalous- yrittäjien eläkelaitos	Keva	Kirkon keskus- rahasto	Kansan- eläkelaitos	Valtio- konttori	Kaikki yhteensä
Maksetut eläkkeet ¹⁾	10 104,13	292,66	297,46	10 694,25	131,01	169,66	213,05	8,71	1,17	67,08	11 284,94
- sisältää TEL-lisäeläketurvaa	194,26	2,75	7,37	204,38	0,06	0,50	1,60	0,05	0,04	0,91	207,54
Työansiot (S ²⁾)	48 334,83	1 179,60	1 047,21	50 561,65	283,26	50 844,91
Tasausmaksutulo (B ³⁾)	8 727,33	188,67	211,86	9 127,86	53,06	9 180,92
TEL-lisäturvasta maksu											
tasaukseen (B ⁴⁾)	18,55	0,00	0,44	18,99	18,99
Tasausvastuu hetkellä 31.12.2011 ⁴⁾	8 217,32	170,38	157,88	8 545,58	51,00	8 596,58
hetkellä 31.12.2010	7 510,78	165,50	170,26	7 846,54	49,44	7 895,97
Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttö- myyseläkevastuut per 31.12.2011	59 904,18	1 796,72	1 834,65	63 535,54	527,13	64 062,67
Vastuuvelka/Vastuut yhteensä per 31.12.2011 ⁴⁾	75 113,25	2 304,57	2 352,07	79 769,89	574,09	80 343,98

Perustekorke 1.1. - 30.6.2011 4,50 %, 1.7. - 31.12.2011 4,75 %, 1.1. - 30.6.2012 3,25 % ja 1.7. - 31.12.2012 4,00 %.

¹⁾ Sisältää kokonaan MEK:n vastuulla olevaa MEL-ylijätettä yhteensä 32,10 miljoonaa euroa. Ei sisällä palkattomilta ajoilta karttuneita eläosia.

Sisältää 8 836,25 miljoonaa euroa yhteisesti kustannettavia ja 2 416,58 miljoonaa euroa rahastoituja eläkeosia.

²⁾ Työansioista on vähennetty 80 % Valtion eläkerahastoon maksetun siirtymämaksun perusteena olevasta palkkasummasta.

³⁾ Tasausmaksutulosta on vähennetty Valtion eläkerahastoon maksettu siirtymämaksu.

⁴⁾ Arvio.

Taulukko 1.2.

TYEL-, TEL-L- ja MEL-eläkkeiden kustannustenjakoa vuonna 2011. Luvut eivät sisällä palkattomilta ajoilta karttuneita eläkeosia.
(milj. euroa per 1.7.2011)

	Eläke- vakuutus- yhtiöt	Eläke- säätiöt	Eläke- kassat	TyEL-eläke- laitokset yhteensä	Merimies- eläkekassa	Maatalous- yrittäjien eläkelaitos	Keva	Kirkon keskus- rahasto	Kansan- eläkelaitos	Valtio- konttori	Kaikki yhteensä
Hyvitettävät eläkkeet											
a) vanhuuseläkkeet (E ^a) ¹⁾	6 159,49	180,79	195,84	6 536,12	69,61	131,96	148,87	6,97	0,86	51,50	6 945,90
b) työkv.-, työttöm.-, perhe- ja lisäeläkkeet (E ^b) ¹⁾	1 689,23	43,64	36,51	1 769,39	16,53	33,90	63,28	1,72	0,31	14,64	1 899,77
c) tasauksesta saatava osa (V ^c)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hyvitys yhteensä per 1.7.2011	7 848,72	224,43	232,35	8 305,50	86,15	165,86	212,15	8,69	1,17	66,15	8 845,67
Eläkelaitoksen maksu											
a) vanhuuseläkkeistä	6 612,91	144,25	155,56	6 912,71	41,76	6 954,47
b) työkv.-, työttöm.-, perhe- ja lisäeläkkeistä	1 804,38	38,69	44,03	1 887,10	10,47	1 897,56
Maksu yhteensä per 1.7.2011²⁾	8 417,29	182,94	199,58	8 799,81	52,23	8 852,03

Yhteisesti kustannettavien eläkemenojen maksun perusteena olevat kertoimet: q^a = 0,4030974, q^b = 0,0369471.

¹⁾ Edeltäviin vuosiin kohdistuvia korjauksia sisältyy suureen E^a yhteensä 9,77 miljoonaa euroa ja suureen E^b yhteensä -0,36 miljoonaa euroa.

²⁾ Maksua määrättäessä on huomioitu Eläke-Kansan erityisestä selvityspesästä realisoituneet erät, Garantialtia palautuneet ylittimet ja suure M^{Eläke}.

Taulukko 1.3.

TyEL-, MEL-, MYEL-, MYEL-L-, VaEL-, KuEL-, KiEL- ja Kelal- eläkeosien selvittely (VILMA-eläkeseelvittely) vuonna 2011.
(milj.euroa per 1.7.2011).

	Eläke- vakuutus- yhdistykset	Eläke- säätiöt	Eläke- kassat	TyEL-eläke- laitokset yhteensä	Merimies- eläkekassa	Maatalous- yrittäjien eläkelaitos	Keva	Kirkon keskus- rahasto	Kansan- eläkelaitos	Valtio- konttori	Kaikki yhteensä
Eläkeosat, jotka ovat muun kuin maksaneen eläkelaitoksen vastuulla											
- MEL-yhdistykset (E ^m)	9,69	0,10	0,03	9,82	.	0,16	0,90	0,02	0,00	0,94	11,83
- muut eläkkeet (E ^d)	377,64	13,28	5,22	396,14	0,94	13,17	58,15	5,26	1,43	23,59	498,68
Yhteensä	387,33	13,38	5,25	405,96	0,94	13,33	59,05	5,28	1,43	24,53	510,51
Maksu eläkelaitoksen omalla vastuulla olevista eläkeosista, joita toinen eläkelaitos on maksanut (B ^d , B ^m)	31,72	0,24	0,38	32,34	11,86	83,62	121,72	6,79	3,00	251,19	510,51

Taulukko 1.4.
TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittely vuonna 2011.
(milj. euroa per 30.11.2012)

	Eläke- vakuutus- yhtiöt	Eläke- säätiöt	Eläke- kassat	TyEL-eläke- laitokset yhteensä	Merimies- eläkekassa	Maatalous- yrittäjien eläkelaitos	Keva	Kirkon keskus- rahasto	Kansan- eläkelaitos	Valtio- konttori	Kaikki yhteensä
Lopullinen erä ¹⁾											
Hyvitys	8 715,45	251,39	251,18	9 218,02	92,06	189,42	286,68	14,76	2,75	95,85	9 899,56
Maksu ²⁾	8 931,51	193,64	211,38	9 336,53	67,75	88,39	128,67	7,18	3,17	265,53	9 897,22
Lopullinen erä											
a) saatavaa eläkeselvittelystä (+)	423,43	88,28	62,18	573,90	24,32	101,03	158,01	7,59	.	.	864,85
b) maksua eläkeselvittelyyn (-)	639,49	30,53	22,39	692,41	0,42	169,68	862,51
Ennakot											
a) saatavaa (+)	436,76	87,36	62,79	586,92	24,52	97,31	153,25	7,23	.	.	869,22
b) maksua (-)	660,85	32,95	21,86	715,66	0,55	153,01	869,22
Luottovakuutusliikkeen loppu- selvitykseen liittyvät suoritukset ³⁾											
Eläke-Kansan selvitysesästä realisoituvat erät ³⁾	1,99	0,04	0,05	2,08	2,08
Tarkistuserä											
a) saatavaa (+)	44,02	4,08	1,12	49,22	.	3,72	4,76	0,36	0,13	.	58,19
b) maksua (-)	38,22	0,79	2,30	41,32	0,20	16,67	58,19

¹⁾ Sisältää suureen M^{Et}era = -9,11 miljoonaa euroa.

²⁾ Maksua määrättäessä on huomioitu Eläke-Kansan erityisestä selvitysesästä realisoituneet erät, Garantialta palautuneet ylitteet ja suuret M^{Et}era.

³⁾ Maksettu vuoden 2011 aikana arvioitujen palkkasummien perusteella.

ETK:lle jäänyt alite	E ^a -osista	7 970,21 €
per 30.11.2012	E ^b -osista	4 185,31 €
	Yhteensä	12 155,52 €

Liite 2

TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyn ennakoiden vertailua toteutuneisiin tietoihin

Liitteessä vertaillaan eläkelaitosten TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyn ennakoita toteutuneisiin tietoihin. TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyn ennakoita on tarkennettu loka-joulukuulle vuodesta 2006 lähtien.

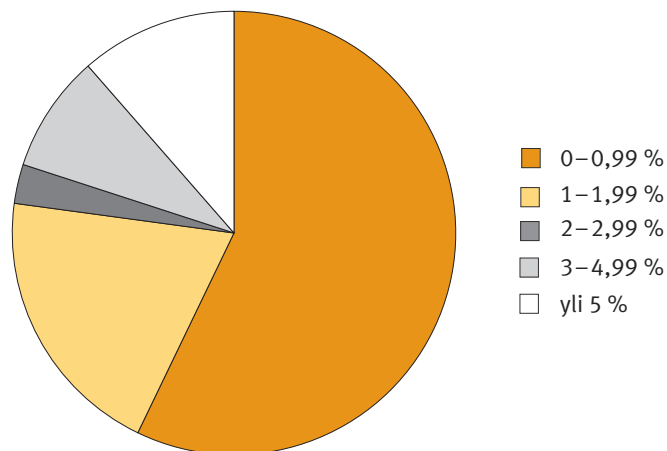
Kuviot 2.1. ja 2.2. esittävät tarkennettuja ennakoita määrättäessä laskettujen hyvitysten ja maksujen poikkeamat lopullisen selvittelyn toteutuneista hyvityksistä ja maksuista. Ennakoita laskettaessa hyvitys ja maksu määräytyvät eläkelaitosten arvioimien lähtösuureiden pohjalta.

Kuviossa 2.3. vertaillaan vuoden 2011 osalta eläkelaitosten tarkistuserän suuruutta suhteessa palkkasummaan ilman loppuvuodesta tehtyä ennakoiden tarkennusta ja tehty tarkennus huomioon ottaen.

Kuvioissa 2.4.–2.6. esitetään aikasarjat ennakoiden tarkentamisen vaikutuksista vuosien 2006–2011 tarkistuseriin.

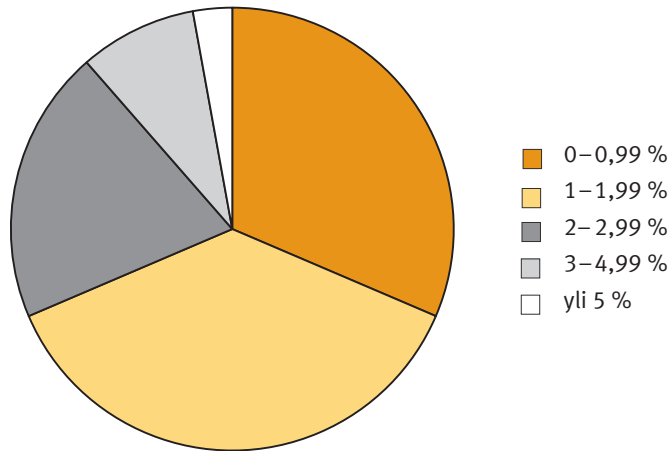
Kuvio 2.1.

Eläkelaitosten tarkennettuja ennakoita varten antamien lähtösuureiden pohjalta lasketun kustannustenjaon hyvityksen poikkeama lopullisesta kustannustenjaon hyvityksestä vuonna 2011.

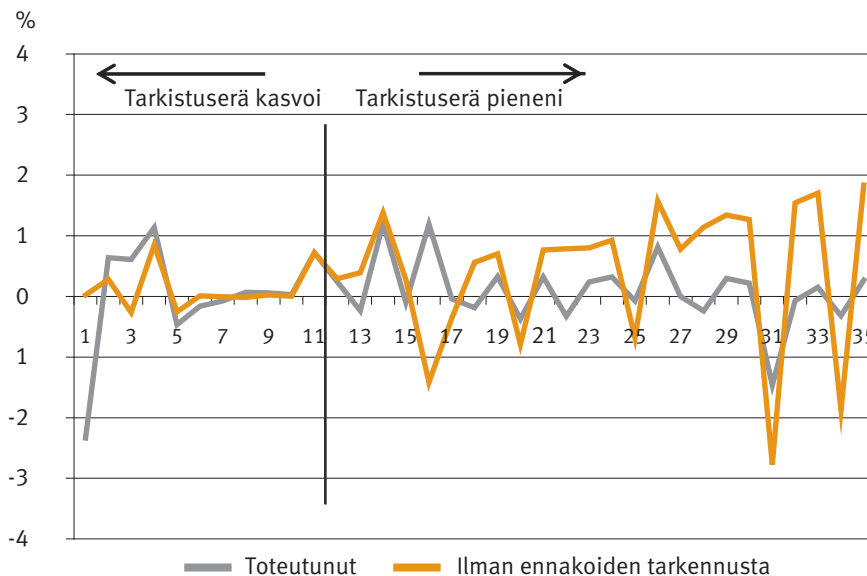

Kuvio 2.2.

Eläkelaitosten tarkennettuja ennakoita varten antamien lähtösuureiden pohjalta lasketun kustannustenjaon maksun poikkeama lopullisesta kustannustenjaon maksusta vuonna 2011.

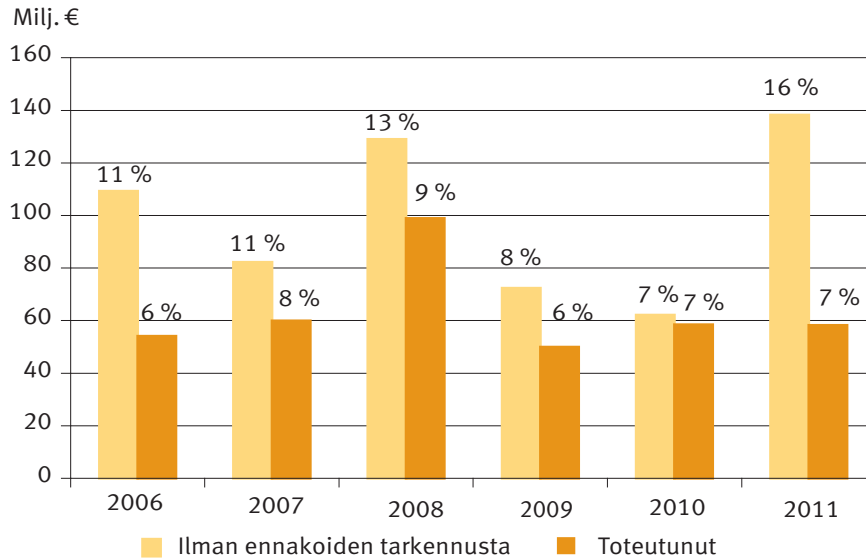
Kuvio 2.3.

Tarkistuserä vuodelta 2011, jos ennakoita ei olisi tarkennettu ja tehty tarkennus huomioon ottaen. Eläkelaitosten tarkistuserät on esitetty suhteessa eläkelaitosten palkkasummiin. Ennakoiden tarkennus itseisarvillisesti pienensi 24 eläkelaitoksen tarkistuserää ja suurensi 11 eläkelaitoksen tarkistuserää. Yksittäisen eläkelaitoksen tarkistuserä oli keskimäärin 0,4 prosenttia palkkasummasta, kun se ilman ennakoiden tarkentamista olisi ollut keskimäärin 0,8 prosenttia palkkasummasta. Tarkistuserinä liikkui rahaa noin 58 miljoonaa euroa, mikä on noin 6,7 prosenttia lopullisesta erästä. Ilman ennakoiden tarkennusta kyseinen summa olisi ollut noin 138 miljoonaa euroa. Eläkelaitokset on esitetty kuviossa järjestyksessä sen mukaan, miten hyvin ennakoiden tarkentaminen onnistui. Tarkennuksen onnistuneisuus kasvaa vasemmalta oikealle. Pystyviiva jakaa kuvion kahteen osaan. Vasemmalla puolella ovat eläkelaitokset, joilla tarkennus suurensi tarkistuserää, ja oikealla puolella eläkelaitokset, joilla tarkennus pienensi tarkistuserää.

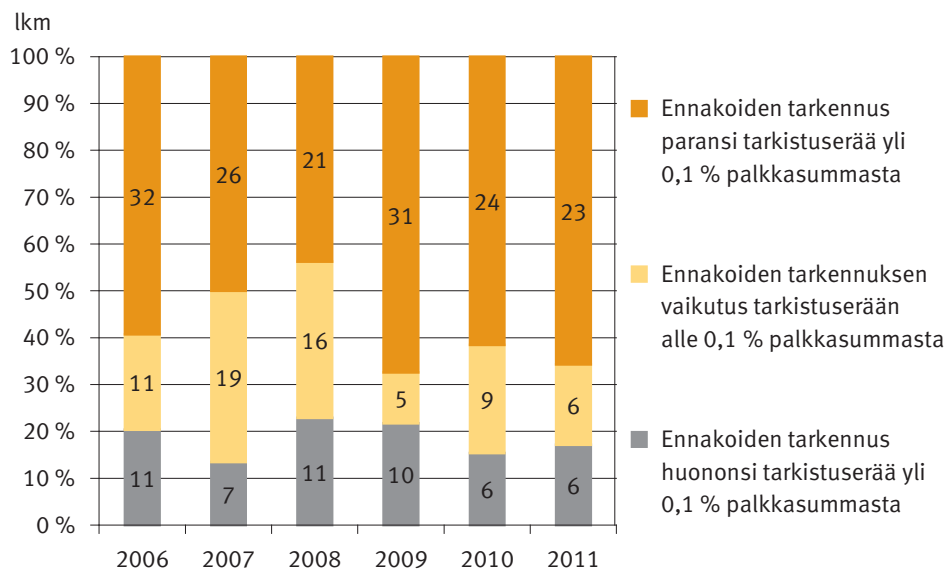

Kuvio 2.4.

Tarkistuserä vuosilta 2006–2011, jos ennakoita ei olisi tarkennettu ja tehty tarkennus huomioon ottaen. Tarkistuserien määrät on ilmoitettu myös prosenttiosuuksina lopullisesta erästä.

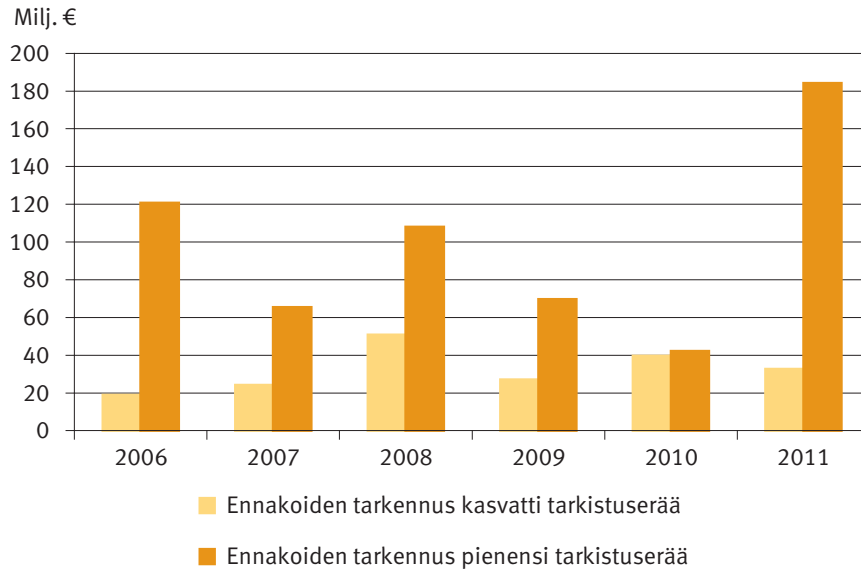
Kuvio 2.5.

Vuosien 2006–2011 TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyissä niiden eläkelaitosten lukumäärät, joiden osalta ennakoiden tarkennus itseisarvoisesti pienensi tarkistuserää, ei vaikuttanut tarkistuserän määrään tai kasvatti tarkistuserän määrää. Rajamääränä, että ennakoiden tarkennus ei vaikuttanut tarkistuserän määrään, tarkoitetaan tässä tarkistuserän muuttumisella alle 0,1 prosenttia eläkelaitoksen palkkasummasta.

Kuvio 2.6.

Vuosien 2006–2011 ennakoiden tarkentamisen euromääräinen vaikutus eläkelaitosten tarkistuseriin. Kuvion toinen palkki kuvaa niitä eläkelaitoksia, joiden ennakoiden tarkennus pienensi tarkistuserän itseisarvon määrää verrattuna siihen, että ennakoita ei olisi tarkennettu. Toinen palkki kuvaa vastaavasti niitä eläkelaitoksia, joiden osalta ennakoiden tarkennus kasvatti tarkistuserän itseisarvon määrää.

Liite 3

YEL-eläkkeiden kustannustenjaon lopullinen selvittely vuonna 2011.
(milj. euroa per 30.11.2012)

	Eläke- vakuutus- yhtiöt	Eläke- kassat	Eläke- säätiöt	Merimies- eläkekassa	Maatalous yrittäjien eläkelaitos	Keva	Kirkon keskus- rahasto	Kansan- eläke- laitos	Valtio- konttori	Kaikki yhteensä
Valtion osuus ¹⁾	45,44	0,97	46,41
Hyvitettävät YEL-eläkkeet (H ^v) ²⁾	852,82	25,68	0,52	0,37	11,55	9,02	0,45	0,07	2,31	902,79
Avoimet maksut (P ^a)	81,07	0,29	81,37
Kustannustenjaon perusteena oleva rahasto (B ^a)	919,63	18,11	937,75
-Vakuutusmaksuvastuu hetkellä 31.12.2010	82,00	0,33	82,33
-Vakuutusmaksutulo (P)	904,32	18,36	922,67
-Teoreettinen hoitokulu (H)	64,14	0,52	64,66
Lopullinen erä	81,54	10,48	0,52	0,37	11,55	9,02	0,45	0,07	2,31	116,32
Saatavaa kustannustenjaosta (+)	67,29	2,62	69,91
Maksua kustannustenjakoon (-)	112,92	11,37	0,42	0,37	11,79	9,96	0,47	0,04	2,85	150,19
Ennakot	84,50	3,72	88,22
Saatavaa (+)	0,58	0,69	0,13	0,00	.	.	.	0,02	.	1,42
Maksua (-)	14,74	0,48	0,03	.	0,23	0,95	0,02	.	0,54	16,99
Tarkistuserä										
Saatavaa (+)										
Maksua (-)										
Palautus valtiolle										15,57

¹⁾ Jaettu eläkelaitoksille rahaston (B) ja avoimien maksujen (P^a) erotuksen suhteessa.

²⁾ Ei sisällä palkattomilta ajoilta karttuneita eläkeosia. Sisältää YEL-lisäeläketurvan selvittelyyn. Sisältää edeltäviin vuosiin kohdistuvia korjauksia 0,33 miljoonaa euroa.

Liite 4

Taulukko 4.1.

Palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaon lopullinen selvittely vuonna 2011.
(milj. euroa per 30.11.2012)

	Eläke- vakuutus- yhtiöt	Eläke- säätiöt	Eläke- kassat	TyEL-eläke- laitokset yhteensä	TyEL-osuus yhteensä ¹⁾	YEL-osuus yhteensä ¹⁾	Merimies- eläkekassa	Maatalous- yrittäjien eläkelaitos	Julkisen sektorin eläkelaitokset ²⁾	Kaikki yhteensä
Maksetut eläkkeet (E ²)	37,21	0,96	0,59	38,76	35,70	3,06	0,20	0,73	8,16	47,85
Maksu kustannustenjakoon (q ^s x S ^p)	31,63	0,63	0,76	33,02	30,41	2,60	0,17	0,87	13,79	47,85
Lopullinen erä										
a) saatavaa kustannustenjaosta (+)	6,56	0,44	0,14	7,14	6,57	0,56	0,03	.	-	7,17
b) maksua kustannustenjakoon (-)	0,98	0,11	0,31	1,40	1,29	0,11	.	0,14	5,63	7,17
Ennakot										
a) saatavaa (+)	7,51	0,40	0,06	7,97	7,34	0,63	0,00	.	-	7,97
b) maksua (-)	0,90	0,34	0,39	1,63	1,50	0,13	.	0,23	6,12	7,97
Tarkistuserä										
a) saatavaa (+)	0,80	0,31	0,16	1,26	1,16	0,10	0,03	0,09	0,92	2,30
b) maksua (-)	1,82	0,04	0,00	1,87	1,72	0,15	.	.	0,44	2,30

Palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaon perusteena oleva kerroin q^s = 0,000569.

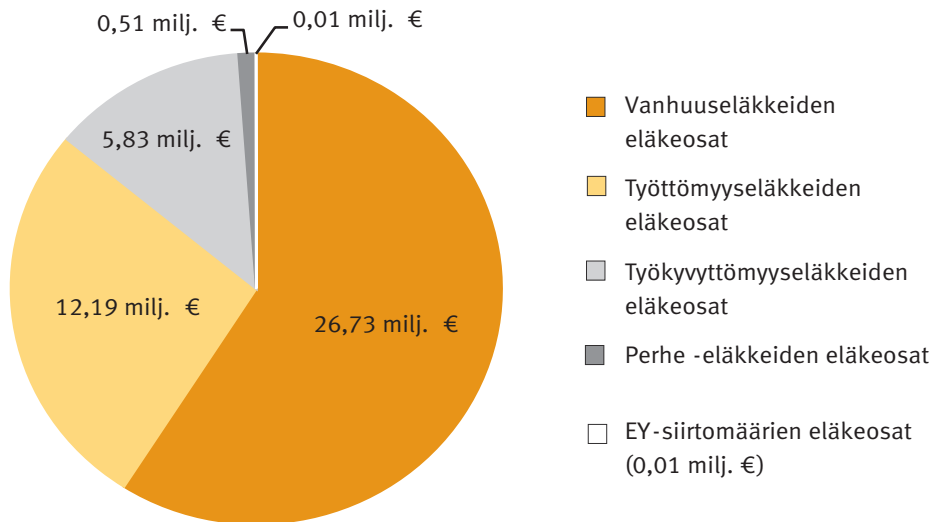
ETK:lle jäänyt yllite E^s-osista per 30.11.2012 on 846,47 euroa.

¹⁾ Osuudet on laskettu TyEL-palkkasumman ja YEL-työtulosumman suhteessa.

²⁾ Kaikki julkisen sektorin eläkelaitoksista eli Keva, KKR, Keia, VK, SP, OPEK ja Ahvenanmaan maakuntahallitus ovat mukana.

Kuvio 4.1.

Maksetut palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet eläkelajeittain vuonna 2011 (per 1.7.2011). Eläkelajeittain tarkasteltuna palkattomilta ajoilta karttuneita eläkkeitä vuodelta 2011 maksettiin enimmäkseen vanhuus- ja työttömyyseläkkeinä.

Liite 5

TVR-maksun hyvityksen lopullinen selvittely vuonna 2011.
(milj. euroa per 30.11.2012)

	Eläkevaakuutus- yhtiöt	Eläkesäätiöt	Eläkekassat	TyEL-eläkelaitokset yhteensä	Merimieseläke- kassa	Julkisen sektorin eläkelaitokset ¹⁾	Kaikki yhteensä ²⁾
Lopullinen erä (eläkelaitoksille saatavaa)	411,11	8,91	10,03	430,05	2,41	137,45	569,92
Ennakot							
a) saatavaa (+)	435,99	9,57	10,49	456,05	2,62	145,13	603,80
b) maksua (-)	-	-	-	-	-	-	-
Tarkistuserä							
a) saatavaa (+)	-	-	-	-	-	-	-
b) maksua (-)	24,87	0,66	0,46	25,99	0,21	7,68	33,88
Palautus TVR:lle ³⁾							33,87

TVR-maksun hyvityksen perusteena ovat kertoimet $q^{TVR(0)} = 0,008056$, $q^{TVR(m)} = 0,008051$ ja $q^{TVR(0)} = 0,008046$.

ETK:lle jäänyt ylitte vuoden 2011 TVR-maksun selvittelystä per 30.11.2012 on 11 731,68 euroa.

¹⁾ Julkisen sektorin eläkelaitoksista TVR-maksun jakoon osallistuivat Keva, KKR, Kela, SP ja OPEK.

²⁾ Ei sisällä ETK:n osuutta.

³⁾ Ei sisällä ETK:lle jäänyttä ylitettä.

Liite 6

*Kustannustenjakojärjestelmän määrällinen kehitys (milj. euroa per 1.7.v).
Edellisiin vuosiin kohdistuvat korjaukset eivät sisälly taulukoiden lukuihin.*

Taulukko 6.1.

TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittely.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Maksetut TyEL-, TEL-L ja MEL-eläkkeet (sisältää MEL-ylitteet) TyEL-, TEL-L ja MEL-eläkkeiden selvittely	6 574	6 943	7 272	7 618	8 051	8 573	9 154	10 126	10 688	11 285
Yhteisesti kustannettavat vanhuuseläkkeet	3 269	3 518	3 767	4 072	4 393	4 786	5 075	5 831	6 339	6 936
Muut yhteisesti kustannettavat eläkkeet	1 882	1 942	1 953	1 898	1 873	1 869	1 889	1 962	1 929	1 900
Eläkeselvittelyn perusteena olevat vakuutus- ja vuosimaksut ^{1,2)}	7 518	7 856	8 223	8 805	9 027
Eläkelaitoksissa vakuutettujen TyEL- ja MEL-työansiot ^{1,3)} VILMA-eläkeselvittely	45 788	49 292	47 663	48 599	50 845
Toisten puolesta maksetut eläkeosat (milj. euroa)	67	69	86	132	177	230	292	375	436	511
Toisilta eläkelaitoksilta perittävien eläkeosien lukumääriä perintätiedostolla (1000 kpl)	69	72	90	117	157	184	218	260	247	270

¹⁾ Vuodesta 2007 lähtien eläkeselvittelyn perusteena käytetään eläkelaitoksissa vakuutettujen työansioita (S).

²⁾ Ei sisällä siirtymämaksua.

³⁾ Työansioista on vähennetty 80 % Valtion eläkerahastoon maksetun siirtymämaksun perusteena olevasta palkkasummasta.

Taulukko 6.2

YEL-eläkkeiden kustannustenjako.

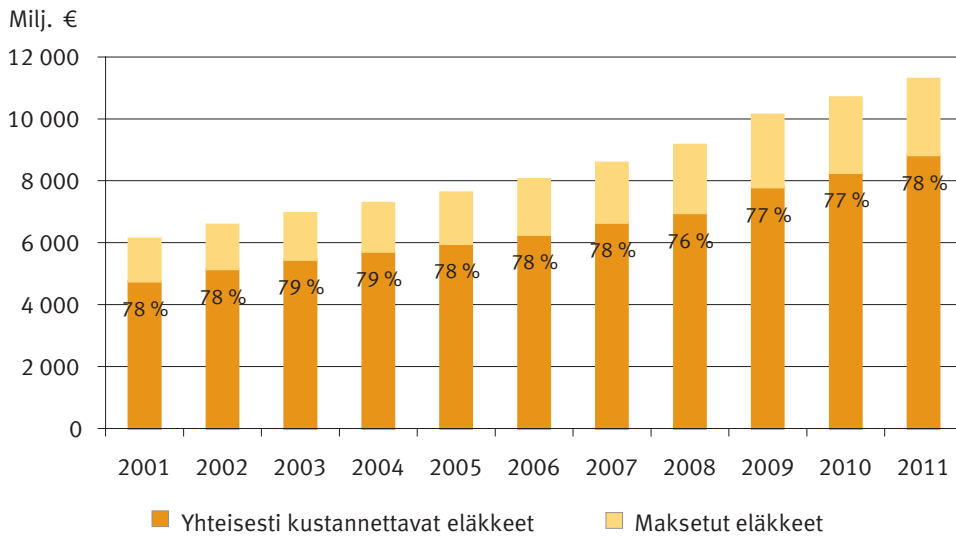
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Maksetut eläkkeet	520	548	567	590	618	653	692	763	807	857
Yhteisesti kustannettavat vanhuuseläkkeet ⁴⁾	312	330	347	374	401	432	465	530	575	633
Muut yhteisesti kustannettavat eläkkeet	208	217	219	217	217	222	227	234	232	225
Kustannustenjaon perusteena oleva vakuutusmaksuvastuu (B ^y)	568	603	611	645	656	692	714	753	789	891
Avoimet maksut (P ^a)	92	94	91	87	81	76	74	74	75	77
Valtion osuus	44	39	47	32	43	38	51	85	97	44
Valtion osuus maksetuista eläkkeistä (%)	8	7	8	5	7	6	7	11	12	5

⁴⁾ Sisältää YEL-lisäeläketurvan yhteisesti kustannettavan osuuden.

Kustannustenjaon määrällinen kehitys kuvioina

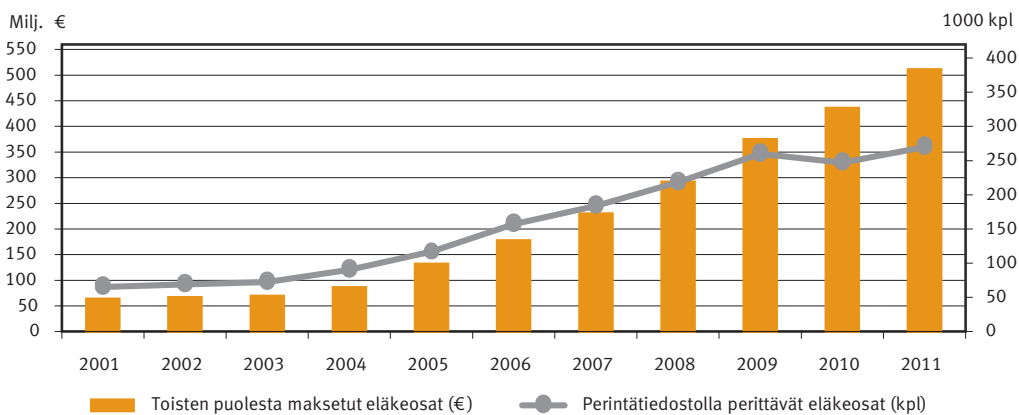
Kuvio 6.1.

Maksetut TyEL- ja MEL-eläkkeet (sis. MEL-ylitteen) sekä yhteisesti kustannettavat TyEL- ja MEL-eläkkeet ja niiden osuus maksetuista TyEL- ja MEL-eläkkeistä vuosina 2001–2011 per 1.7.v. Luvut sisältävät TEL-lisäeläketurvan. Luvut eivät sisällä edellisiin vuosiin kohdistuvia korjauksia eivätkä palkattomilta ajoilta karttuneita eläkeosia.

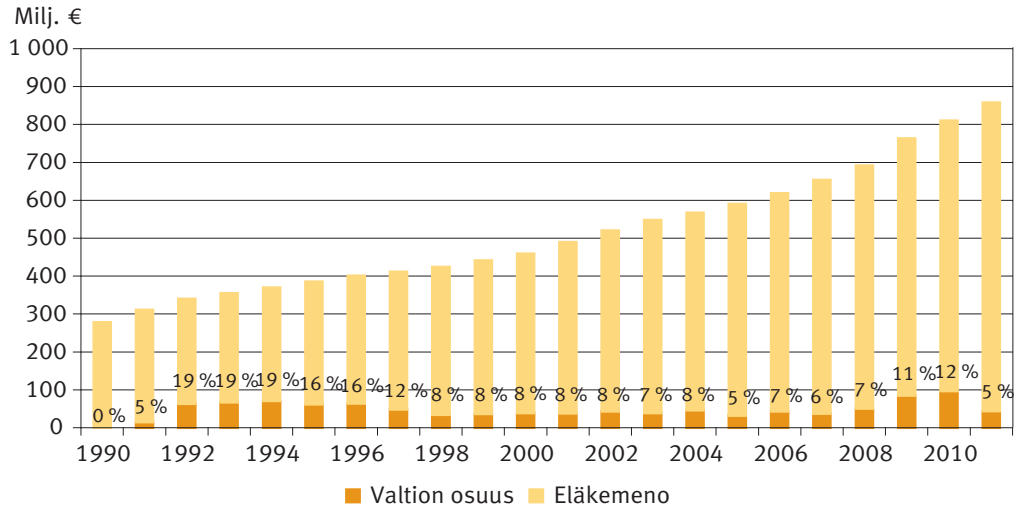
Kuvio 6.2.

Toisten puolesta maksetut eläkkeet vuosina 2001–2011 per 1.7.v. Toisten puolesta maksettujen eläkkeiden yhteismäärän asteikko on kuvion vasemmalla akselilla ja eläkkeiden perintätiedostolla perittävien eläkeosien lukumäärän asteikko oikealla. Julkisen sektorin eläkelaitosten mukaan-tulo VILMA-periaatteeseen kasvattaa toisten puolesta maksettujen eläkkeiden määrää vuodesta 2004 alkaen ja uusi työkyvyttömyyseläkkeiden kustannustenjakomalli vuodesta 2006 alkaen. TEL- ja YEL-lisäeläketurvan eläkkeiden selvittelyn muutos vuonna 2010 pienentää toisten puolesta maksettujen eläkkeiden lukumäärää.

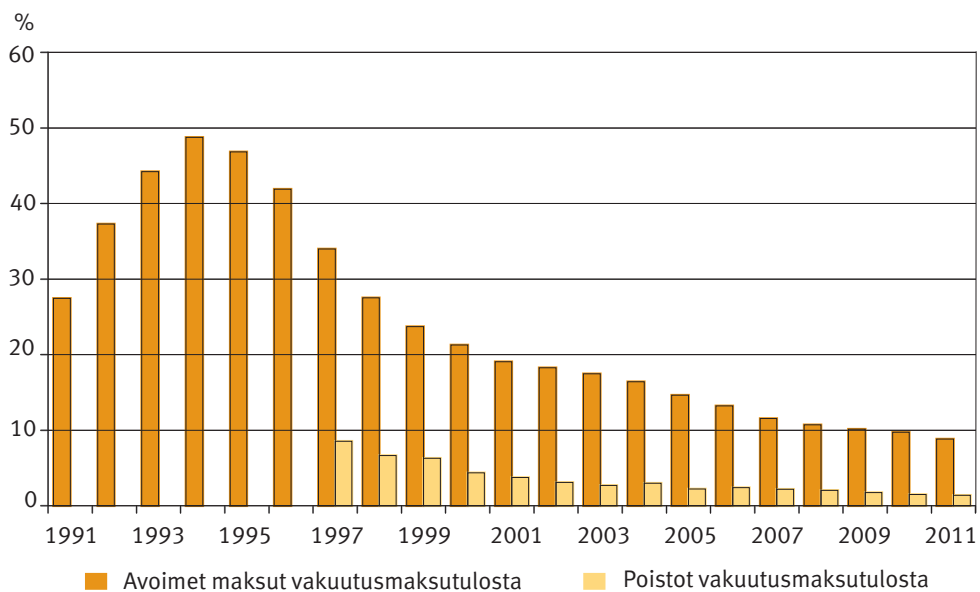

Kuvio 6.3.

YEL:n mukainen eläkemeno ja YEL:n valtion osuuden määrä sekä osuus eläkemenosta vuosina 1990–2011 per 1.7.v. Luvut eivät sisällä palkattomilta ajoilta karttuneita eläkeosia. Luvut sisältävät edellisiin vuosiin kohdistuvat korjaukset. Vuodesta 2010 alkaen eläkemenoon sisältyy YEL-lisäeläketurvan selvittely.

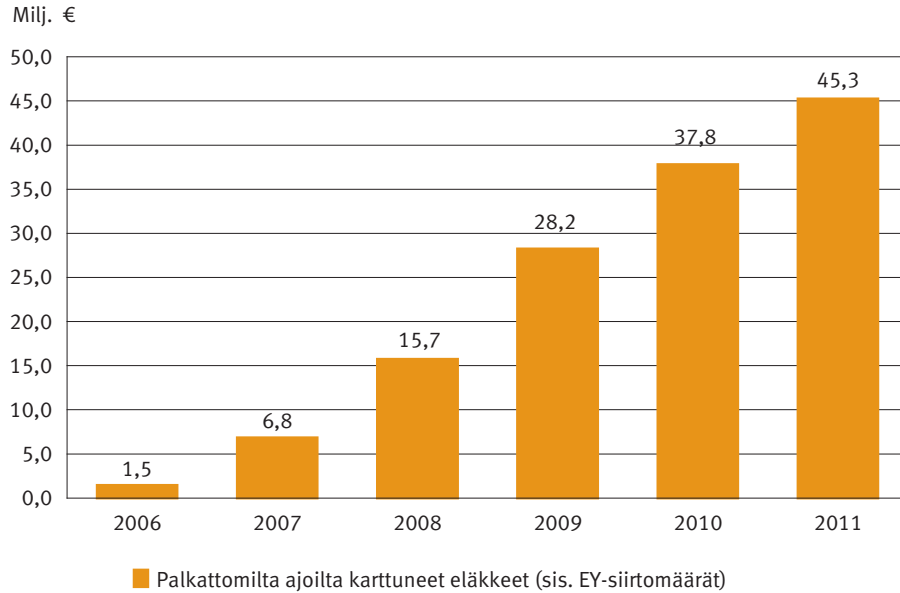
Kuvio 6.4.

YEL:n avoimet eli maksamatta olevat ulosottoihin perinnässä olevat, konkurssissa valvotut tai velkajärjestelylakien mukaisissa maksuohjelmissa maksettaviksi vahvistetut maksut osuutena vakuutusmaksutulosta vuosina 1991–2011 per 1.7.v. Poistetut maksut ovat niitä, joiden perintä laissa määritellyn viiden kalenterivuoden perinnän jälkeen lopetetaan. Myös velkajärjestelylakien mukaisissa tilanteissa anteeksiannetut maksut tai kuolinpesän varattomuuden vuoksi saamatta jääneet maksut luetaan poistoihin. Esimerkiksi vuonna 1991 erääntyneitä maksuja peritään siis pääosin vuosina 1992–1996 ja ne maksut, joita ei saada perittyä, poistetaan pääosin vuonna 1997.

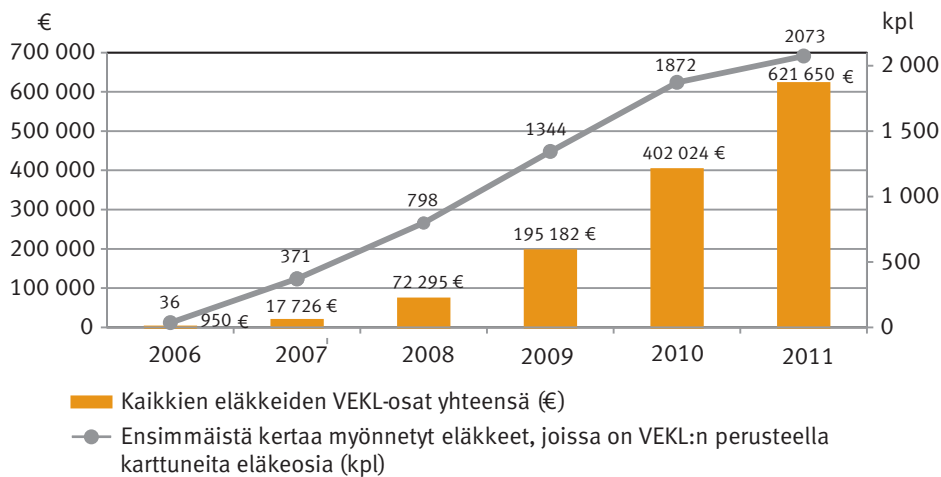
Kuvio 6.5.

Palkattomien aikojen perusteella karttuneet maksetut eläkeosat vuosina 2006–2011 per 1.7.v (sis. EY-siirtomäärät). Palkattomien aikojen kustannustenjako tehtiin ensimmäistä kertaa vuodelta 2006.

Kuvio 6.6.

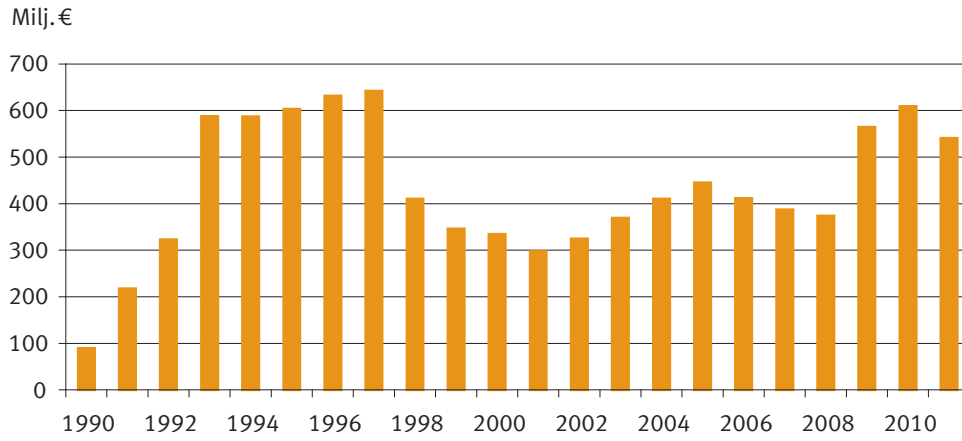
VEKL:n mukaan karttuneet maksetut etuudet vuosina 2006–2011 per 1.7.v.

VEKL:n perusteella karttuneita etuuksia oli maksussa ensimmäistä kertaa vuonna 2006.

Kuvio 6.7.

TVR-maksu 1990–2011 per 1.7.v. Eniten TVR-maksun määrään vaikuttavat ansiosidonnaiset työttömyysetuudet.

Liite 7

Eläkemeno ja palkka-/työtulosumma vuonna 2011, yksityinen ja julkinen sektori
(milj. euroa per 1.7.2011).

	TyEL-MEL-		Rahastoitu		Yhteensä	%	YEL	MYEL ⁵⁾	Julkinen sektori ⁶⁾	VEKL	Yhteensä	%
	Yhteisesti kustannettava	%	osa	%								
Vanhuseläkkeet ¹⁾	6 936	84	1 356	16	8 292	100	631	527	6 223	0,1	15 673	77
Työkyvyttömyyseläkkeet ja kuntoutusrahat ²⁾	673	44	871	56	1 544	100	103	66	677	0,5	2 390	12
Työttömyyseläkkeet	80	37	134	63	214	100	5	2	38	0,0	258	1
Perhe-eläkkeet ²⁾	890	100	.	.	890	100	91	71	506	0,0	1 557	8
Osa-aikaeläkkeet	106	100	.	.	106	100	26	2	93	.	227	1
TEL-lisäeläketurva	152	73	56	27	208	100	208	1
YEL-lisäeläketurva	5	.	.	.	5	0
MEL-yliite (MEK:n kustannettava)	32	100	32	0
Kertasuorituksat EY-siirtomääristä, tk- ja pe-eläkkeet ³⁾	0,2	100	.	.	0,2	100	0,0	.	0,7	.	0,9	0
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkeosat ⁴⁾	29	100	.	.	29	100	2	1	13	.	45	0
Yhteensä	8 865	79	2 417	21	11 314	100	863	668	7 550	0,6	20 395	100
Palkka-/työtulosumma	50 845	.	4 331	1 449	22 923	.	79 548	.
Eläkemeno suhteessa palkka-/työtulosummaan (%)	22	.	20	46	33	.	26	.

Taulukon luvut on jaoteltu eläkettä kartuttaneen eläkeläin mukaan eli esimerkiksi YEL = YEL:n mukaan karttuneet eläkkeet.

¹⁾ TyEL-MEL sisältää myös EY:hyn siirretyt vanhuuseläkkeet.

²⁾ Ei sisällä kertasuorituksia EY-siirtomääristä.

³⁾ Palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeiden osalta sisältää myös EY:hyn siirretyt vanhuuseläkkeet. VEKL-etuutta ei siirretä EY:hyn.

Julkisen sektorin EY-siirtomäärät ovat mukana kustannustenjakoselvityksessä vain palkattomilta ajoilta karttuneella osalla.

Julkisen sektorin EY-siirtomäärät sisältävät myös EY:hyn siirretyt vanhuuseläkkeet.

⁴⁾ Osuudet on laskettu palkka-/työtulosummien suhteessa.

⁵⁾ Sisältää MYEL-lisäturvan.

⁶⁾ VaEL-, KuEL- ja Kelal-eläkemeno. Ei sisällä julkisen sektorin erityiseläkkeitä.

SP:n, OPEK:n ja Ahvenanmaan maakuntahallituksen tiedot sisältävät palkattomilta ajoilta karttuneeseen eläkemenoon ja palkkasummaan.

Liite 8

Eläkelaitosten osallistuminen vuotta 2011 koskeviin kustannustenjakoihin.

	TyEL-MEL-VILMA- eläkeselvittely	YEL-eläkkeiden kustannustenjako	ETK:kustannus- osuuksien selvittely	TVR-maksun jako	Palkattomien aikojen kustannustenjako	VEKL-etuuksien selvittely
Eläkevakuutusyhdistykset (7 kpl)	0	0	0	0	0	0
Eläkesäätiöt (15 kpl)	0	0	0	0	0	0
TyEL-eläkekassat (3 kpl)	0	0	0	0	0	0
TyEL- ja YEL-eläkekassat (4 kpl)	0	0	0	0	0	0
MEL-eläkelaitos	0	0	0	0	0	0
MYEL-eläkelaitos	0	0	0	0	0	0
VaEL-eläkelaitos	0	0	0	0	0	0
KuEL-eläkelaitos	0	0	0	0	0	0
KiEL-eläkelaitos	0	0	0	0	0	0
KelaL-eläkelaitos	0	0	0	0	0	0
SP						
OPEK			0	0	0	0
Ahvenanmaan maakuntahallitus			0	0	0	0
Yhteensä 38 eläkelaitosta.						

Liite 9

Kustannustenjaon kertoimet ja niiden kuvaukset

Kustannustenjaon q-kertoimet

Vuosi	q ^a	q ^b	q ^s	q ^{TVR(i)}	q ^{TVR(y)}	q ^{TVR(m)}	q ^y
2011	0,403097	0,036947	0,000569	0,008056	0,008046	0,008051	1,0000
2010	0,398117	0,039303	0,000497	0,009481	0,009467	0,009474	1,0000
2009	0,385454	0,040825	0,000378	0,009023	0,008999	0,009014	1,0000
2008	0,372399	0,037071	0,000210	0,005744	0,005726	0,005738	1,0000
2007	0,394462	0,039670	0,000098	0,006711	0,006684		1,0000
2006	0,391710	0,200270	0,000022				1,0000
2005	0,367790	0,216208					1,0000
2004	0,3956	0,2345					1,0000
2003	0,4029	0,2449					1,0000
2002	0,4178	0,2475					1,0000
2001	0,3586	0,2343					1,0000
2000	0,3754	0,2317					1,0000
1999	0,4141	0,2401					1,0000
1998	0,4241	0,2396					1,0000
1997	0,4187	0,2574					1,0000
1996	0,4423	0,2542					1,0000
1995	0,4279	0,2647					1,0000
1994	0,3886	0,2872					1,0000
1993	0,4987	0,3063					1,0000
1992	0,4992	0,3547					1,0000
1991	0,3922	0,2656					1,0000
1990	0,4101	0,2285					0,9921
1989	0,4593	0,2703					1,0000
1988	0,4344	0,2955					1,0000

Kuvaus

- q^a TyEL- ja MEL-eläkelaitosten vastuulla oleva yhteisesti kustannettava vanhuuseläkemeno suhteessa näiden eläkelaitosten tasausmaksutulojen ja tasausvastuiden yhteismäärään.
- q^b TyEL- ja MEL-eläkelaitosten vastuulla oleva muiden kuin vanhuuseläkkeiden yhteisestisesti kustannettava eläkemeno suhteessa näiden eläkelaitosten palkkasummiin.
- q^s Eläkelaitosten vastuulla oleva palkattomilta ajoilta karttunut eläkemeno suhteessa eläkelaitosten palkka- ja työtulosummien yhteismäärään.
- q^{TVR(i)} Kevalle, KKR:lle, Kelalle, SP:lle ja OPEK:lle hyvitetävän TVR-maksun määrä suhteessa näiden eläkelaitosten palkkasummiin.
- q^{TVR(y)} TyEL-eläkelaitoksille hyvitetävän TVR-maksun määrä suhteessa TyEL-eläkelaitosten palkkasummiin, vuonna 2007 myös MEK:lle hyvitetävän TVR-maksun määrä suhteessa MEL-ansioihin.
- q^{TVR(m)} MEK:lle hyvitetävän TVR-maksun määrä suhteessa MEL-ansioihin. Kerroin on ollut käytössä vuodesta 2008 lähtien.
- q^y YEL-eläkelaitosten vastuulla oleva yhteisesti kustannettava eläkemeno suhteessa YEL-eläkkeiden kustannustenjaon perusteena olevaan vakuutusmaksuvastuuseen. Jos suhde on suurempi kuin 1, määritellään että q^y = 1.

ETK:n kustannuskertoimet ja luottovakuutuskertoimet

Vuosi	e	¹ e	² e	g ⁱ	g ^m	e'	e''
2013		0.00047	0.00054	2/3	9/10		
2012		0,00038	0,00044	2/3	9/10		
2011		0,00055	0,00063	2/3	9/10		
2010		0,00064	0,00073	2/3	9/10		
2009		0,00059	0,00076	1/3	2/3		
2008		0,00064	0,00082	1/3	2/3		
2007	0,00084					-	0,0006
2006	0,0048					-	-
2005	0,0044					-	-
2004	0,0054					0	0,0007
2003	0,0042					0	0,0006
2002	0,0037					0	0,0025
2001	0,0037					0	0,0025
2000	0,0041					0	0,0035
1999	0,0042					0	0,0052
1998	0,0042					0	0,0029
1997	0,0043					0	
1996	0,0043					0,0147	
1995	0,0041					0,0198	
1994	0,0041					0,0198	
1993	0,0040					0,0165	
1992	0,0045						
1991	0,0039						
1990	0,0040						
1989	0,0044						
1988	0,0053						

Kuvaus

e ETK:n kustannuskertoimen vuoteen 2006 asti vastuunjaon perusteena olevasta maksutulosta ja vuonna 2007 palkkasummasta.

¹e ETK:n kustannuskertoimen vuodesta 2008 alkaen julkisen sektorin eläkelaitoksille, MEK:lle ja Melalle. Kustannukset määräytyvät vakuutetuista työansioista.

²e ETK:n kustannuskertoimen vuodesta 2008 alkaen TyEL- ja YEL-eläkelaitoksille. Kustannukset määräytyvät vakuutetuista työansioista.

gⁱ ETK-lain muuttamisesta annetun lain (1111/2007) voimaantulosäännöksen 2 momentissa tarkoitetun julkisten alojen eläkelaitoksen palkkasummaosuus laskettaessa eläkelaitoksen ETK-kustannusosuutta vuosina 2008–2009. Vuoden 2010 alusta näiden eläkelaitosten kustannusosuutta laskettaessa huomioon otettavien vakuutettujen työansioiden osuuden suuruudesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa (802/2009).

g^m ETK-lain muuttamisesta annetun lain (1111/2007) voimaantulosäännöksen 2 momentissa tarkoitettu MEK:n ja Melan palkkasummaosuus laskettaessa eläkelaitoksen ETK-kustannusosuutta vuosina 2008–2009. Vuoden 2010 alusta näiden eläkelaitosten kustannusosuutta laskettaessa huomioon otettavien vakuutettujen työansioiden osuuden suuruudesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa (802/2009).

e' Luottovakuutustoiminnan korvauskertoimen.

e'' Luottovakuutustoiminnan korvauksista kertyneen ylitteen palautuskertoimen. Vuoden 2007 osalta e''-kerroin kuvaa ETK:n Garantian osakkeiden myynnistä saatuja varoja.

Vanhuuseläkkeiden rahastoitujen osien korotuskerroin

Vuosi	(1 + iv)		
2011	1,0307	Korotus 31.12.2000–31.12.2011 tehtiin 55 vuotta täyttäneiden henkilöiden vanhuuseläkkeiden rahastoituihin osiin.	
2010	1,0227		
2009	1,0119		
2008	1,0035		
2007	1,0856	Vuonna 2008 sijoitusmarkkinoilla tapahtuneiden muutosten seurauksena vanhuuseläkkeitä ei täydennetty täydennyskertoimen osalta ¹⁾ .	
2006	1,0396		
2005	1,0260	Korotus 31.12.2000–31.12.2006 tehtiin 31.12.v elossa olevien henkilöiden (sekä työssuh- teessa että eläkkeellä olevien) vanhuuseläkkeiden rahastoituihin osiin.	
2004	1,0202		
2003	1,0182		
2002	1,0264		
2001	1,0327		
2000	1,0296		
1993	1,007		Korotus 31.12.1993 tehtiin niiden henkilöiden vanhuuseläkkeiden rahastoituihin osiin, jotka olivat täyttäneet 23 vuotta, mutta eivät olleet täyttäneet vanhuuseläkeikää eivätkä olleet var- hennetulla vanhuuseläkkeellä.
1990	1,012		

¹⁾ Laki lakisääteistä eläkevakuustointia harjoittavien eläkelaitosten vanhuuseläkkeidenrahastointia ja toimintapääomaa koskevien säännösten väliaikaisesta muuttamisesta (853/2008.).

Liite 10

Kustannustenjaon säädökset, perusteet ja ohjeistus

Työeläkelainsäädäntö

Kustannusten jako eläkelaitosten kesken:

TyEL 173–180 §, MEL 153–154 §, MEL 156–159 §, MEL 161 §, YEL 138–139 §, YEL 141 §, MYEL 135–136 §, STM:n asetus 1423/2006

Kustannusten selvittely ja päätös kustannusten jakamisesta:

TyEL183–185 §, MEL 161 §, YEL 142 §, MYEL 137 §

Vastuu Eläketurvakeskuksen kustannuksista: ETKL 5 §

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset julkisille eläkelaitoksille:

VaEL 113 §, KuEL 136 §, KelaL 13 §, KiEL 23 §

Valtion osuus työeläkelainsäädännössä:

MEL 152 §, MEA 4 §, YEL 140 §, YEA 3 §, MYEL 135 §, MYEL 135 a §, MYEA 5 §

Työttömyysvakuutusrahaston maksama maksu: TyEL 182 §

EY-eläkkeet: EosL

Lapsenhoidon tai opiskelun ajalta karttuneen eläkkeen korvaus

VEKL 8 §

Tasavallan presidentin asetus 1487/2007

Kustannustenjakoperusteet ja muuta kustannustenjakoihin liittyvää

www.etk.fi/kustannustenjako -> Kustannustenjakoperusteet ja -ohjeet

Kustannustenjakoperusteiden soveltamisohjeet

tyoelakelakipalvelu.etk.fi -> Soveltamisohjeet -> Ohjeistot -> Rahoitus

Eläkelaitosten väliset vakuutustoiminnan luovuttamiset vastuunjaossa

tyoelakelakipalvelu.etk.fi -> Soveltamisohjeet -> Ohjeistot -> Rahoitus

EY-eläkesiirtolain soveltamisohjeet rahoitukseen ja kustannustenjakoon

www.etk.fi -> Työeläkepalvelut -> Vakuutusmatemaattiset palvelut -> Kustannustenjakoperusteet ja -ohjeet

- Soveltamisohjeet rahoitukseen ja vastuunjakoon (siirtomäärän laskentapäivä ennen 1.1.2005)
- Soveltamisohjeet rahoitukseen (siirtomäärän laskentapäivä 1.1.2005 tai sen jälkeen)
- Soveltamisohjeet kustannustenjakoon (siirtomäärän laskentapäivä 1.1.2005 tai sen jälkeen)

Sopimus viimeisen laitoksen periaatteesta johtuvan eläkeselvittelyn tekemisestä Valtiokonttorin, Kevan, Kansaneläkelaitoksen, Kirkon keskusrahaston ja Eläketurvakeskuksen kesken

- Vuoden 2007 kustannusten selvittely: Vilra-sopimus 11.12.2006
- Vuosien 2008–2010 kustannusten selvittely: Vilra-sopimus 24.10.2008
- Vuoden 2011 kustannusten selvittely: Vilra-sopimus 8.11.2010

Kirjallisuutta

Lehmuskero, Poutiainen, Puuperä, Ryyänen, Salonen, Sankala ja Vapalahti 2010.
Työeläkkeiden kustannustenjako. Eläketurvakeskuksen käsikirjoja 2010:1. Helsinki.

Liite 11

Lyhenteitä

Lakien lyhenteitä

EosL	Laki eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä
KelaL	Kansaneläkelaitoksesta annettu laki
KiEL	Evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki
KuEL	Kunnallinen eläkelaki
LEL	Lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelaki
MEA	Valtioneuvoston asetus merimieseläkelain täytäntöönpanoista
MEL	Merimieseläkelaki
MYEA	Valtioneuvoston asetus maatalousyrittäjän eläkelain täytäntöönpanosta
MYEL	Maatalousyrittäjien eläkelaki
MYEL-L	MYEL-lisäeläketurva
TEL	Työntekijäin eläkelaki
TEL-L	TEL-lisäeläketurva ja työnantajavakuutus
TyEL	Työntekijän eläkelaki
VaEL	Valtion eläkelaki
VEKL	Laki valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta
YEL	Yrittäjän eläkelaki
YEL-L	YEL-lisäeläketurva

Eläkelaitosten nimien lyhenteitä

Kela	Kansaneläkelaitos
KKR	Kirkon keskusrahasto
MEK	Merimieseläkekassa
Mela	Maatalousyrittäjien eläkelaitos
OPEK	Ortodoksisen kirkon papiston eläkekassa -niminen Ortodoksisesta kirkkokunnasta annettuun lakiin perustuvien eläkesäännösten mukaista toimintaa harjoittava eläkelaitos
SP	Suomen Pankki
VK	Valtiokonttori

Muita lyhenteitä

ETK	Eläketurvakeskus
EY	Euroopan yhteisöt
Garantia	Vakuutusosakeyhtiö Garantia
MEL-vastuunjako-osa	MEL-eläkkeen TyEL:n eläketurvaa vastaava osa
MEL-ylite	MEL-eläkkeen TyEL:n eläketurvan ylittävä osa
STM	Sosiaali- ja terveysministeriö
TVR	Työttömyysvakuutusrahasto
VER	Valtion Eläkerahasto
VILMA-periaate	Viimeisen eläkelaitoksen periaate, jonka mukaan eläkkeensaajalle koko eläkkeen maksaa se eläkelaitos, jossa eläkkeensaaja on ollut viimeiseksi vakuutettuna ennen eläkkeen alkamista.
VILMA-eläkeselvittely	VILMA-periaatteesta johtuva toisten eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkeosien kustannusten selvittely
Vilra-sopimus	Sopimus viimeisen laitoksen periaatteesta johtuvan eläkeselvittelyn tekemisestä Valtiokonttorin, Kevan, Kansaneläkelaitoksen, Kirkon keskusrahaston ja Eläketurvakeskuksen kesken.

